Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : S. Mandemakers
Zaakdossiernummer : **ZK24.00240**
Documentnummer : **2024.01421**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over Startnotitie Integraal HuisvestingsPlan Kind voorzieningen (IHP-K)**
Beleidsprogramma	:	**2.1 Onderwijs**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding
Een van de zaken die wij willen bereiken als gemeente Loon op Zand is het voorzien in voldoende, kwalitatief goede en goed gespreide onderwijshuisvesting. Gemeente en schoolbesturen willen sámen met kinderopvangpartners werken aan goed, toekomstbestendig onderwijs, doorgaande ontwikkelingslijnen en bijbehorende samenhangende voorzieningen voor de jongste inwoners van Loon op Zand. Dit vanuit het belang van leefbaarheid, positief jeugdbeleid en thuisnabij onderwijs. Het bieden van een sterke, gezonde start voor en optimale ontwikkeling van onze jongste inwoners staat voor ons voorop.

Met ingang van 2025 is het wettelijk verplicht om een Integraal huisvestingsplan (IHP) op te stellen met de betrokken schoolbesturen. Gemeente Loon op Zand kiest er voor om ook de besturen van de Kinderopvangorganisaties te betrekken, voor een IHP-Kindvoorzieningen (IHP-K). Door het maken van meerjarige afspraken in het op te stellen IHP-K willen betrokken partijen ervoor zorgen dat er rondom het opgroeiende kind integrale voorzieningen ontstaan. Wij onderstrepen het belang van de doorlopende (ontwikkel)leerlijn en de kindvoorzieningen en we wachten als gemeente de mogelijke stelselwijziging Kinderopvang in 2027, niet af. We zijn gemotiveerd om te komen tot gezamenlijke huisvesting waar de kans zich voordoet.

In 2023 bepaalden wij in drie interactieve bijeenkomsten met schoolbesturen en besturen van organisaties in de kinderopvang de bouwstenen voor het Integraal Huisvestings Plan Kindvoorzieningen (IHP–K) voor Loon op Zand. Het IHP-K omvat naast het basis- en voortgezet Onderwijs en het bewegingsonderwijs, ook voorschoolse educatie, kinderopvang en de zorg en ondersteuning gericht op de gezonde leerontwikkeling van kinderen. In de werksessies bespraken we landelijke en lokale ontwikkelingen en verzamelden we de thema’s die de partijen voor de verdere uitwerking van het IHP-K van belang achten. Ook de verantwoordelijkheden en bekostiging kwamen aan bod.

Na deze gesprekken hebben we de startnotitie opgesteld voor de uitwerking van het IHP-K (zie bijlage). Voor het opstellen van deze startnotitie is gebruik gemaakt van ondersteuning vanuit het landelijke kenniscentrum Ruimte-OK en het kenniscentrum & Waarborgfonds Kinderopvang.

Het IHP- K dient als koersdocument voor de benodigde investeringen voor de korte termijn (uitvoeringsplan eerste 4 jaar); de middellange termijn (4 tot 16 jaar) en een doorkijk naar de lange termijn (16 tot 40 jaar). Met dit plan zijn de betrokken partijen in staat om de komende jaren proactief, integraal én planmatig te gaan investeren in huisvesting. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar wel in samenhang en vanuit een gedeelde visie.

In de startnotitie:
- Beschrijven we de lokale en landelijke context (deel 1);
- Formuleren we de bouwstenen, uitgangspunten en planning voor het IHP-K (deel 2);
- Benoemen we de vervolgstappen die we gaan nemen (deel 3).

Beslispunten

Wij stellen u voor:
1. In te stemmen met de prioritering in bouwstenen (1: integraal, inclusief en adaptief en 2: gezond en duurzaam), de uitgangspunten voor de verantwoordelijkheden en bekostiging en de planning uit de startnotitie voor het Integraal Huisvestingsplan Kindvoorzieningen (IHP-K) die als bijlage is toegevoegd;
2. In te stemmen met de inzet van een onderzoeksbureau om de bouwkundige staat (onderhoud, verduurzaming, toegankelijkheid) van onderwijsgebouwen en o.a. de ruimtebehoefte van Kindvoorzieningen gebiedsgericht in beeld te brengen als input voor het IHP-K;
3. Hiervoor een bedrag van maximaal € 35.000,- incl. BTW beschikbaar te stellen uit de Reserve Onderwijs

Beoogd effect

Met een gezamenlijk, gebiedsgerichte IHP- K kunnen we proactief, integraal én planmatig investeren in huisvesting en daarmee voorzien in voldoende, kwalitatief goede en goed gespreide huisvesting voor onderwijs en aanpalende kind voorzieningen in onze gemeente. Zo faciliteren we optimale en gelijke ontwikkelkansen voor kinderen en jongeren van 0-18 jaar in onze gemeente.

Met de koppeling aan het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid kunnen we maatschappelijke functies en initiatieven als onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp, sport, cultuur, ontmoeting en ondersteuning zo flexibel en effectief mogelijk huisvesten in een wijk, waar mogelijk in bestaande gebouwen. De koppeling zorgt voor een overzicht van ruimtevraag en – aanbod rond onderwijsgebouwen. Voor maatschappelijke accommodaties gaan we uit van andere bouwstenen: maatschappelijk rendement, exploitatie & beheer en bouwkundige staat. We brengen in kaart welke instrumenten en pilots de toekomstbestendigheid van individuele accommodaties en de portfolio van accommodaties per wijk kunnen verhogen.

Argumenten

1.1 De bouwstenen zijn gekozen en geprioriteerd in overleg met besturen van lokale onderwijs- en kinderopvangorganisaties.

Dit draagvlak is een voorwaarde voor de verdere uitwerking van het IHP-K voor de huisvesting van toekomstbestendig onderwijs, doorgaande ontwikkelingslijnen en bijbehorende samenhangende voorzieningen voor de jongste inwoners van Loon op Zand op korte en lange termijn. Bouwsteen 1 ‘integraal, inclusief en adaptief’ gaat over multifunctioneel ruimtegebruik om optimale en gelijke ontwikkelkansen voor kinderen en jongeren te realiseren. Bouwsteen 2 ‘Gezond en Duurzaam’ omvat o.a. een gezond en goed binnenklimaat, functionele integratie met sport, bewegen en cultuur, een voorbeeldfunctie qua duurzaamheid richting de jeugd en de verkeerveiligheid rond de school.

1.2 De uitgangspunten zijn afgeleid van landelijke en lokale ontwikkelingen.

De huidige en verwachte wet- en regelgeving over onderwijs, verduurzaming, de verwachte stelselwijziging Kinderopvang en de opgave Sterke Gemeenschappen zijn meegenomen in de gesprekken met besturen en vertegenwoordigers van de gemeente, onderwijs- en kinderopvangorganisaties. Dit heeft geleid tot realistische uitgangspunten voor verantwoordelijkheden en bekostiging.

1.3 Het streven is om het IHP-K aan te bieden bij de kadernota van 2025.
Dan kunnen de financiële consequenties worden meegenomen bij de begroting van 2026 en de meerjarenbegroting.

2.1 De inzet van een extern bureau geeft een onafhankelijke analyse.
Een onafhankelijke beoordeling en de inzet van externe expertise, geeft een objectief beeld voor de verschillende scholen over onder andere duurzaamheidsinvesteringen. We kunnen de bouwkundige staat beoordelen en vergelijken. Zo stellen we objectief vast welke scholen het eerst aan de beurt zijn voor (levensduur verlengende) renovatie, verduurzaming of vernieuwbouw.

3.1 Het opstellen van een IHP in 2025 is een wettelijke taak en heeft verstrekkende (financiële) gevolgen.
Het onafhankelijk onderzoek legt de basis voor de verschillende scenario's en inhoudelijke, strategische keuzes voor (levensduur verlengende) renovatie, verduurzaming of vernieuwbouw. Daarom is de uitgave van maximaal € 35.000 incl. BTW voor dit onderzoek uit de onderwijsreserve, die bedoeld is voor incidentele uitgave binnen het beleidsterrein onderwijs, te verantwoorden.

Kanttekeningen

1.1 Het opstellen van een IHP- K schept wellicht de verwachting dat de verantwoordelijkheden/ wettelijke taken van de gemeente voor onderwijs en kinderopvang nu al gelijk zijn.
Ons toekomstbeeld is dat we gaan voor kindvoorzieningen. Het streven is te komen tot gezamenlijke huisvesting waar de kans zich voordoet. Dit betekent niet dat we dit per direct gaan realiseren. Binnen het IHP- K is de kinderopvang een partner met een eigen rol en verantwoordelijkheden;

1.2 De ruimte voor meerjarige investeringsafspraken is beperkt.
De planvorming voor de verbouw/ nieuwbouw van De Vaert en het Van Haestrecht College is reeds opgestart en de uitvoering vraagt de komende jaren veel (financiële) ruimte. Bovendien is de verwachting dat zowel gemeente als organisaties in onderwijs als kinderopvang de komende jaren minder financiële ruimte hebben om te gaan investeren. Dit door oplopende kosten in de exploitatie als ook door stijgende investerings- en financieringslasten voor bouw en verbouw. Dit alles kan ertoe leiden dat investeringen mogelijk zullen doorschuiven in de tijd en/of beperkt zullen worden door wat aan middelen beschikbaar is. Een gedeelde inzet van middelen, ruimte en personeel (gebiedsgerichte benadering) kan gaan helpen om plannen toch uitgevoerd te krijgen.

1.3 *De schoolbesturen geven aan dat zij de bouwsteen 'integraal, inclusief en adaptief' belangrijker vinden dan 'gezond en duurzaam', wellicht omdat hun scholen recentelijk fris gemaakt zijn.*
Uit het externe onderzoek kan blijken dat met de renovaties niet het gewenste effect is bereikt, terwijl er een gezamenlijke verantwoordelijkheid ligt bij gemeente en schoolbesturen voor o.a. een gezond binnenklimaat. In dat geval, zullen we hierop actie ondernemen.

2.1 Een onderzoek naar onderwijs- èn maatschappelijke gebouwen kan een vertraging opleveren.
Het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid en het IHP-K worden beide in 2024 opgesteld, om de maatschappelijke huisvestingsmogelijkheden en -opgave per gebied in kaart te brengen. Deze processen kunnen elkaar versterken, maar ook vertragen. Er is een realistische planning opgesteld om de geschatte investeringen bij de kadernota van 2025 aan te leveren.

Financieel

Het extern onderzoek voor de bouwkundige staat van de onderwijsgebouwen als onderdeel van de gebouwpaspoorten, kan worden betaald uit het aangevraagde bedrag van maximaal € 35.000 inclusief BTW. Dit wordt beschikbaar gesteld vanuit de reserve onderwijs.
De financiële consequenties voor de benodigde investeringen in de komende jaren met betrekking tot de onderwijshuisvesting in Loon op Zand, maken in de vorm van scenario's onderdeel uit van het IHP-K, dat aan de gemeenteraad ter vaststelling zal worden voorgelegd.

We nemen ook maatschappelijke gebouwen uit de wijk mee in de analyse, maar deze schouw wordt betaald uit de kredietaanvraag bij de startnotitie voor het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid.

Voortgang

De uitwerking van het IHP-K verloopt in vijf stappen, met acties, resultaten en een tijdspad. Deze worden, met acties, resultaten en tijdspad beschreven in paragraaf 3.2 van de startnotitie.

Communicatie

Draagvlak en vertrouwen in te maken afspraken zijn van groot belang. Er zal in de uitwerking van het IHP-K voldoende tijd ingeruimd worden om de besturen van onderwijs- en kinderopvangorganisaties mee te nemen. Om gewenste plannen en ambities (financieel) haalbaar te maken gaan we ook in gesprek met andere relevante partijen en netwerken in de gemeente.

Bijlagen

2024.01424: Startnotitie 'Naar een Integraal Huisvestings Plan Kindvoorzieningen voor Loon op Zand'.

Het college van burgemeester en wethouders;

de secretaris,	de burgemeester,
N. van Mourik	J. van Aart

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 maart 2024, nummer. 2024.01422

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de prioritering in bouwstenen (1: integraal, inclusief en adaptief en 2: gezond en duurzaam), de uitgangspunten voor de verantwoordelijkheden en bekostiging en de planning uit de startnotitie voor het Integraal Huisvestingsplan Kindvoorzieningen (IHP-K) die als bijlage is toegevoegd;
2. In te stemmen met de inzet van een onderzoeksbureau om de bouwkundige staat (onderhoud, verduurzaming, toegankelijkheid) van onderwijsgebouwen en o.a. de ruimtebehoefte van Kindvoorzieningen gebiedsgericht in beeld te brengen als input voor het IHP-K;
3. Hiervoor een bedrag van maximaal € 35.000,- incl. BTW beschikbaar te stellen uit de Reserve Onderwijs

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,